

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

М.А. Омарова

ОРТАЛЫҚ АЗИЯ
МЕН ҚЫТАЙ
АРАСЫНДАҒЫ
БАЙЛАНЫСТАР
(1992-2010)

Алматы
“Қазак университеті”
2011

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
халықаралық қатынастар факультетінің Ғылыми кеңесі және
Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған*

Пікір жазғандар:
тарих ғылымдарының докторы, профессор **К. Қожаметұлы**
тарих ғылымдарының докторы, профессор **К.Ш. Хафизова**
тарих ғылымдарының докторы, профессор **Ә.Қ. Мунинов**

Омарова М. А.
О 58 Орталық Азия мен Қытай арасындағы байланыстар (1992-2010). – Алматы: Қазақ университеті, 2011. – 340 б.

ISBN 978-601-247-247-9

Монографияда Орталық Азия республикаларының тәуелсіздік алғаннан кейінгі Қытай Халық Республикасымен байланыстары қарастырылған. Тараптар арасындағы саяси, қауіпсіздік, сауда-экономикалық, мәдени салалардағы ынтымақтастықтың дамуына талдау жасалынған.

Еңбек жоғары оқу орындарының халықаралық қатынастар, тарих, шығыстану мамандықтары бойынша оқитын студенттерге, магистранттарға, сондай-ақ сыртқы саясат мәселелерімен айналысатын ғылыми қызметкерлерге, дипломаттарға арналған.

ББК 66.4 (5 каз)

ISBN 978-601-247-247-9

© Омарова М.А., 2011
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2011

КІРІСПЕ	5
1. ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЖӘНЕ ҚЫТАЙ: БЕЙБІТШІЛІК ПЕН ҚАУІПСІЗДІКТІ НЫҒАЙТУ	21
1.1. Орталық Азия елдері мен Қытайдың саяси ынтымақтастығы	21
1.2. Орталық Азия мен Қытайдың қауіпсіздік саласындағы ынтымақтастығы	71
1.2.1. Орталық Азия елдері мен Қытай арасындағы шекара мәселесінің шешілуі	85
1.3. Орталық Азия мен Қытай байланыстарындағы «Шанхай ынтымақтастық ұйымының» орны	101
2. ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІ МЕН ҚЫТАЙ АРАСЫНДАҒЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ БАЙЛАНЫСТАР	133
2.1. Орталық Азия елдеріндегі бірлескен кәсіпорындар	139
2.2. Орталық Азия елдері мен Қытайдың мұнай-газ саласындағы ынтымақтастығы	154
2.3. Қазақстан мен Қытай арасындағы трансшекаралық өзендер мәселесі	164
3. ОРТАЛЫҚ АЗИЯ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ САУДА ЖӘНЕ МӘДЕНИ ҚАТЫНАСТАРЫ	175
3.1. Өзара сауда қатынастарының дамуы	175
3.2. Орталық Азия мен Қытай ынтымақтастығындағы «Ұлы Жібек жолын» жаңғырту мәселесі	202
3.3. Орталық Азия республикалары мен Қытайдың сауда-экономикалық байланыстарындағы Шыңжанның орны	215
3.4. Орталық Азия елдері мен Қытай арасындағы мәдени ынтымақтастықтың дамуы	227
ҚОРЫТЫНДЫ	236
ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР	241
1-ҚОСЫМША Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы достық өзара қатынастарды одан әрі дамыту мен тереңдету туралы БІРЛЕСКЕН ДЕКЛАРАЦИЯ	254
2-ҚОСЫМША Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы жиырма бірінші ғасырда жан-жақты ынтымақтастықты одан әрі нығайту туралы бірлескен декларация	260